

Tuline ja töökas

Šarmantne ooperi- ja operetisolist Väino Puura on rahvusooperis Estonia töötanud juba pool sajandit. Lapsena oli ta aga krutskeid täis ja tulise loomuga.

Väino Puura (71) sündis sõjajärgsel ajal, 1951. aastal Lõuna-Eestis. Väino lapsepõlve varjutasid möödunud mustad ajad, kuid tänu kodust kaasa saadud töökusele jõudis ta kaugele. Vanemad toetasid väga, et ta saaks hea hariduse ja läheks suurlinna elama. "Ema ikka toonitas: pojake, õpi, õpi kõvasti ja mine ära siit, muidu saab sust joodik," muigab Väino. Ta läks ja laulis! Puura mahedat baritoni oleme saanud ooperi- ja operetilavastustes kuulda juba 50 aastat.

NOOR JA ULJAS 16aastane Väino, kes on juba astunud muusikaradadele. "Mind taheti otse muusikakoolist sõjaväkke võtta, aga ma olen ju haige," muigab Väino, kes hiilis Nõukogude armeest kõrvale tänu tuttavatele arstidele. "Maarjamõisas oli eestimeelseid arste küll, kes sellele aktsioonile kaasa aitasid. Komisjonis märgiti, et olen ajateenistusse kõlbmatu, kuid sõja ajal sobin rivipataljoni. Sõda ei tulnud ja ma pääsesin. Sain oma õpinguid jätkata."

TÄNAVU TUNNUSTAS president Alar Karis pikaaegset Estonia teatri ooperisolisti, näitlejat ja lauljat Väino Puurat Valgetähe V klassi teenetemärgiga. Pildil koos abikaasa Sirje Puuraga Estonia 115. sünnipäeval.

LAPSEPÕLV Seitsmekuune Väino koos ema Alli ja isa Valteriga. "Olin väga rahulik laps. Vanemad olid mul metsatöölised. Kui nad läksid tööle, jätsid mind voodi peale istuma ja mängima. Ristiema toimetas kõrvaltalus ja käis mind vahepeal vaatamas. Kui olin veidi vanem, käisid hirmsad metsavendade tagaajamised. Mu isa viidi ülekuulamisele ja talle anti peksta. KGB ohvitser lõi talle jalaga suguelunditesse. Seetõttu opereeriti isal üks munand ära. Tuttavate kaudu saadeti Ameerikast antibiootikume ja ta raviti ikka terveks. Seitse aastat hiljem sündis mulle õde Heli. Kui olin väike ja juba rääkima hakkasin, sai ema aru, et sõda, mis oli enne mu sündimist, mõjutas mindki. See kõik kandus emapiimaga mulle edasi. Kolmenelja-aastasena ärkasin öösiti üles ja une pealt karjusin: "Appi,

Kroonika

1,42,43,44,46

Teater Vanemuine
Rahvusooper Estonia
Estonia teater
Teater

tapetakse!" See hirm, mis emal oli omal ajal, kandus lapsele edasi. Ta pidi kartma, et kas nüüd isa tapetakse ka ära selle pärast, et tal on sugulased metsas. Hirm oli valdav," räägib Väino fotot silmitsedes.

TÜDRUKUD TULID KÜLLA Pilt on tehtud ajal, kui Väino õppis Tartus muusikakoolis. Vasakult Väino õde Heli, tulevane abikaasa Sirje, metsosopran Vaike Prans ja pianist Viiu Maimik. "Suviti sõitsin maale emale-isale appi heina ja muid maatöid tegema. Maal töö kunagi ei lõpe. Mul oli esinemine Antsla laululaval. Laulsin seal ja äkki näen, et publikus on tüdrukud kohal, ja minu isa ka. Tüdrukud tulid mu juurde maale külla - isa rakendas hobuse vankri ette ja tõi nad kümne kilomeetri kaugusele Antslasse mu esinemist vaatama," meenutab Väino noorusaegu.

MUUSIKAKOOLI LÕPUAKTUS 1973. AASTAL Väinot saadab klaveril Viiu Maimik. "Muusikakooli aeg möödus huvitavalt. Töötasin enne kooli lõpetamist juba Vanemuise kooris. Käisime ikka pidudel ka. Tavaliselt kogunesime Volga restorani ja kui esimene veiniklaas oli võetud, tahtsime võidu laulda. Läksime siis üles Toomemäele muusikakooli klassi ja tegime võistluse, kes võtab kõige kõrgema noodi. Kes kaotas, pidi välja tegema," räägib Väino.

DEFITSIIDIAEG Vasakult Illart Orav, Tiit Tralla, Väino Puura, Arne Mikk ja Tiit Kuusik. "See pilt on tehtud sügaval Nõukogude ajal, aastal 1980, kui valitses defitsiit. Maestro Tiit Kuusikule kingiti 70 aasta juubeliks atletiti saadud autorehvid. Müügis neid igatahes ei olnud, tutvuste kaudu saadi."

ÕPETAJAGA 29aastane Väino koos oma õpetaja Ivo Kuusega Giuseppe Verdi ooperis "Luisa Miller". "See on üks ilusamaid oopereid. Õpetaja Ivo Kuusk elab veel. Me ikka helistame ja soovime teineteisele sünnipäevaks palju õnne. Ivo oli Tartu muusikakoolis mu esimene õpetaja. Temalt olen palju lavale kaasa saanud," sõnab Väino.

KENA KEVAD VENEETSIAS Väino õppis 1984. aastal Milanos laulmist. "Elasime okupeeritud maal. Enne Itaaliasse minekut saadeti meid Moskvasse, kus õpetati noa ja kahvliga sööma ning loeti sõnad peale, et välismaalastega seksuaalsuhteid ei oleks. Itaalias pidi ennast iga nädal saatkonnas näitamas käima. Sirje

tahtis mulle külla tulla, aga teda ei lubatud. Drastiline, koormav psüühiline terror oli peal."

KODUS TAGASI "Kui ma Itaaliast lauluõpingutelt tagasi tulin, olid mulle rongijaama vastu tulnud (vasakult) õde Heli Suviste ning kolleegid Katrin Karisma ja Ülla Millistfer."

PULMAPÄEV Sirje ja Väino abiellusid 1974. aastal Võrus. Sirje on pärit Tartust ja Väino Võrumaalt. Sirjet võlusid mehise maapoisi pikad heledad lokid ja Väinot Sirje siredad sääred. "Saime Sirjega esmakordselt kokku siis, kui ma läksin Tartu muusikakooli eksamitele. Tüdrukud tulid vaatama meie eksameid, istusid aknalaual ja kõlgutasid jalgu. Sirjel olid kõige ilusamad jalad," muheleb Väino.

VÄINO ÕDE Heli koos oma poja, tulevase laulja Uku Suvistega. "Õega oleme alati hästi läbi saanud," ütleb Väino.

TÖÖRÕÕMUD Sirje ja Väino töötasid koos Estonia teatris, kuni Sirje läks pensionile. Pildil on nad ooperis "Figaro pulm", kus Sirjel oli Susanna ja Väinol Figaro roll. Neist on ilmunud elulooraamat "Sirje ja Väino Puura. Elu nagu operett".

KULTUSFILMI "Siin me oleme" mängis Väino meremees Marti. Pildil murrab ta põlve peal puruks luuavart. "Sellele olid tegelikult sälgud sisse lõigatud," tunnistab ta.

LAVAPARTNERID Anu Kaal Violetta rollis ja Väino Germonti rollis Giuseppe Verdi ooperis "Traviata". "Anuga oleme palju aastaid koos laval olnud. Ta oli väga rahulik ja leplik lavapartner. Minul olid etenduse ajal ikka emotsioonid üleval ja toimus sisemine põlemine - artist on kolmsada protsenti kõrgema emotsionaalse tasemega. Siis häirib kõik, mida sulle öeldakse. Artistile peab andeks andma tema emotsionaalsuse lava taga," selgitab Väino.

SOOMES Väino 1987. aastal Savonlinna ooperifestivalil esinemas. "Huvitav, siin ma laulan aariat, kehastades bojaari, kes muretseb Venemaa saatuse pärast. Ühed on need, kes tapavad, teised muretsevad. See on see inimtõug. Mitte midagi ei ole siin maailmas muutunud aastatuhandeid. Valitseb kurjus, kadedus ja võimuiha," ohkab Väino.

MU ÕNN on olnud laulda paljud ooperid eesti keeles. Itaalia keeles õpid loo pähe ja kui mõningad sõnad lähevad meelest, siis mõtled: peaasi, et vokaal kõlab! See oli üks mu esimesi operetikontserte aastal 1978. Esinesime kontsertetendusel "Lood Viini metsades". Siis olid kõik operetituusad veel elus. Tagareas vasakult: Illart Orav, Voldemar Kuslap, Väino Puura, Ervin Kärvet ja Vello Viisimaa. Ees Arvo Laid ja Endel Pärn. See on lava taga vaheajal tehtud meeoleupilt," räägib Väino.

PIIBUGA Jäädvustus 1997. aastast, kui Väino mängis Puccini ooperis "Mantel". Ta tunnistab, et on olnud ka suitsetaja: "Loomulikult mõjutab see häält ja tervist. Kui mul oli 60aastaselt teine infarkt, jätsin kohe suitsetamise maha. Ega ma pole risti ette löönud. Kõike olen siin elus proovinud. Ja kõike, mida ma tegin, tegin mõnuga."

Fotod: ERAKOGU, TAAVI SEPP, ERKI PÄRNAKU, STANISLAV MOSHKOV

GRETA KAUPMEES